

Motion till riksdagen 2025/26:1890

av Viktor Wärnick (M)

Länen norr om Dalälven förtjänar utdelning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att göra det möjligt för gles- och landsbygds länen att behålla mer av värdet av det som producerats i de egna geografiska regionerna och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Utan länen norr om Dalälven skulle inte Sverige fungera. Där finns vattenkraften, stora delar av skogsnäringen, jordbruk, malmen i norr, viktiga företag och entreprenörer – för att nämna några essentiella delar. Utan varuleveranser och produktion som kommer från och sker i andra delar av landet än i storstäderna skulle det mesta stanna av. Skulle ingen el komma från kraftledningarna eller mat komma till butikerna skulle urbaniseringen varken fortlöpa eller te sig särskilt attraktiv.

Ett i raden av exempel som kan illustrera detta är just elproduktionen, där sammanställd statistik från för bara några år sedan visar att övre och mellersta Norrland står för 38 % av Sveriges produktion medan samma område enbart förbrukar 18 %, trots en elintensiv industri. Detta kan jämföras med Stockholm som endast producerar 1 % av Sveriges elektricitet medan man förbrukar 16 % (SCB, Kommunal och regional energistatistik 2018).

Tyvär har stödområdessynsättet präglat alltför många delar av den ekonomiska politiken – alltifrån skatteutjämningsystem till regional stödpolitik. Detta måste genomlysas och förändras. Det måste löna sig att vara Sverigestöttande regioner!

Den koncentration av skattebetalningar från både företag och privatpersoner som sker till en storstadsfixerad statsapparat är problematisk. I andra delar av västvärlden får regioner större behållning av den egna företagsamheten och utvinningen – så bör det också vara i Sverige. Värdet av det som produceras i norra Sverige är oundgängligt för Sveriges funktion, och större del av detta bör återbördas till de aktuella länen.

Riksdagen bör därför ge regeringen tillkänna att man bör överväga att återkomma med

skarpa förslag så att gles- och landsbygds länen får behålla mer av värdet som producerats i de egna regionerna.

Viktor Wärnick (M)